

(Vermoeden van een) misstand

Melden van (een vermoeden van) een misstand

Iedere medewerker van OIDOS kan een situatie aangeven waarvan hij/zij denkt dat er iets niet klopt, zolang daarvoor een goede reden is. Deze redenen kunnen gebaseerd zijn op informatie die de medewerker heeft opgedaan terwijl hij/zij voor OIDOS werkt, of op informatie die hij/zij heeft verkregen bij een ander bedrijf of organisatie. Belangrijk is dat de melding moet gaan over iets waardoor het maatschappelijk belang op het spel staat.

Een medewerker van een andere organisatie kan ook een melding doen als zij/hij door haar/zijn werkzaamheden met OIDOS in aanraking is gekomen en een vermoeden heeft van een misstand binnen onze organisatie. Naast medewerkers kunnen ook anderen met een werkrelatie met OIDOS hebben zich beroepen op de Klokkenuidersregeling. Hierbij kun je denken aan: ingehuurd medewerkers, stagiaires, ex-werknemers, leden van de Raad van Toezicht en sollicitanten.

Wat is een vermoeden van een misstand?

Wanneer jij als medewerker van OIDOS denkt dat er binnen OIDOS (of een andere organisatie waar je mee samenwerkt sprake is van een misstand. Er kunnen verschillende situaties zijn waarin je dat kunt melden. Bijvoorbeeld als er sprake is (of een vermoeden van):

- schending van wetten, inclusief een (dreigend) strafbaar feit,
- gevaar voor de volksgezondheid,
- gevaar voor de veiligheid van personen,
- gevaar voor milieu
- problemen in de organisatie door onbehoorlijk handelen of nalaten van handelen
- schending van andere regels dan wetten,
- verspilling van overheidsgeld,
- het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over deze problemen
- redelijke vermoedens van onvolkomenheden of onrechtmatigheden van algemene, operationele of financiële aard die ernstig genoeg zijn om buiten de werkprocessen te vallen en de verantwoordelijkheid van de direct leidinggevende te overstijgen.

Informatie, advies en ondersteuning

Twijfel je of er wel sprake is van een misstand? Of weet je niet zeker of je iets wilt melden en waar je dat moet doen? Dan kun je voor gratis en vertrouwelijk advies en ondersteuning terecht bij de externe onafhankelijke vertrouwenspersoon Monique Traksel (hierna te noemen vertrouwenspersoon) of bij [Huis voor Klokkenuiders](#). Ook kun je bijvoorbeeld contact opnemen met je vakbond.

Interne of externe melding?

Heb je een vermoeden van een misstand? Dan kun je kiezen of je de melding intern doet of extern. Aan jou de keuze. OIDOS heeft het liefst dat je kiest voor een interne melding. In een organisatie met een open en toegankelijke cultuur kunnen problemen en overtredingen snel en effectief worden aangepakt, zonder dat dit leidt tot grote schade aan de samenleving of de reputatie van de organisatie. Door een interne melding te doen, komt de informatie sneller terecht bij de personen die dit ook daadwerkelijk zouden kunnen oplossen. Zo pak je inbreuken en misstanden direct aan bij de bron. OIDOS streeft naar een open en veilige cultuur. Een cultuur die voor jou veilig genoeg voelt om te kiezen voor een interne melding. De interne melding kun je bespreken met de vertrouwenspersoon die OIDOS heeft. De externe melding doe je bij instanties waar OIDOS geen binding mee heeft.

Bij een strafbaar feit ben je altijd verplicht om aangifte te doen. Dit staat los van de melding.

Eerste melding: intern of bij vertrouwenspersoon van OIDOS

1. Bij wie kun je een eerste melding doen?

Een interne melding doe je bij je leidinggevende of bij de bestuurder. Je kunt ook een melding doen via de vertrouwenspersoon¹ (op OIDOSplein), bijvoorbeeld als je de melding anoniem wilt doen.

2. Hoe kun je een melding doen?

Je (hierna: 'de melder') kunt op de volgende manieren een melding doen:

- schriftelijk,
- mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem, of
- op jouw verzoek binnen een redelijke termijn door middel van een gesprek op een locatie.

Een anonieme melding kan schriftelijk, mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem of via de vertrouwenspersoon gedaan worden.

3. Wat als je een melding doet over de bestuurder?

Wil je een melding doen over handelen/nalaten van de bestuurder? Dan kan dat bij de voorzitter van de Raad van Toezicht: Jan-Kees Helderman, 06-38253414 of jan-kees.helderman@ru.nl.

4. Melding doen via de vertrouwenspersoon

Je kan je vermoeden van een misstand binnen OIDOS ook melden via de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon stuurt de melding, in overleg met jou, door naar de bestuurder van OIDOS. Als je een melding doet via de vertrouwenspersoon en je geen toestemming geeft om je identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de vertrouwenspersoon en stuurt de vertrouwenspersoon dit direct door aan jou.

5. Melding naar bestuurder

De leidinggevende of de vertrouwenspersoon stuurt de melding, in overleg met de melder, door naar de bestuurder². Als het vermoeden van een misstand of onregelmatigheid wordt gemeld via de vertrouwenspersoon en de melder anoniem wil blijven, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de vertrouwenspersoon en stuurt de vertrouwenspersoon dit direct door aan de melder.

6. Vastlegging, doorsturen en ontvangstbevestiging van de eerste melding

Als je de melding van een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid mondeling bij een leidinggevende of de vertrouwenspersoon doet of wanneer je een schriftelijke melding mondeling toelicht, zorgt de leidinggevende of de vertrouwenspersoon - in overleg met jou - voor een schriftelijke vaststelling hiervan. Deze vastlegging wordt ter goedkeuring en ondertekening aan jou - de melder - voorgelegd. Je ontvangt hiervan een kopie.

¹ In plaats van de vertrouwenspersoon kun je ook een andere derde benaderen. Daar waar in document 'vertrouwenspersoon' staat, geldt dit ook voor een door jou gekozen andere derde.

² Als jouw melding over de bestuurder gaat, dan neemt de voorzitter van de Raad van Toezicht deze rol en verantwoordelijkheid over.

De leidinggevende of de vertrouwenspersoon stuurt de melding door aan de bestuurder.³

Wat gebeurt er na de eerste melding?

1. Oppakken van de melding intern

- De bestuurder stuurt binnen 7 dagen na ontvangst van de melding een ontvangstbevestiging naar de melder of naar de vertrouwenspersoon als de melder anoniem wil blijven. De vertrouwenspersoon stuurt de ontvangstbevestiging door naar de melder.
- De bestuurder registreert een ontvangen melding van een vermoeden van een misstand in een daarvoor ingericht register.
- De gegevens van de melding in het register worden vernietigd als zij niet langer noodzakelijk zijn. Zolang een onderzoek naar een melding loopt (intern of extern), blijven de gegevens van de melding in een register ieder geval bewaard.
- De bestuurder stelt een onderzoek in naar het gemelde vermoeden van een misstand of onregelmatigheid, behalve wanneer:
 - het vermoeden niet gebaseerd is op redelijke gronden;
 - meteen duidelijk is dat de melding geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid.
- Als de bestuurder besluit geen onderzoek in te stellen, informeert hij de melder schriftelijk **binnen twee weken** na de melding. Daarbij geeft hij aan waarom geen onderzoek wordt ingesteld.
- De bestuurder beoordeelt of de afdeling onderzoek van de Wet Huis voor Klokkenuiders of een bevoegde autoriteit van de melding van een vermoeden van een misstand op de hoogte moet worden gebracht. Als de werkgever de afdeling onderzoek van de Wet Huis voor Klokkenuiders of een bevoegde autoriteit op de hoogte stelt, stuurt hij de melder hiervan een afschrift, tenzij het onderzoeksbelang of het handhavingsbelang daardoor wordt geschaad.

2. Onderzoek instellen

- De bestuurder draagt het onderzoek op aan onafhankelijke en onpartijdige personen: de onderzoekers. Per melding worden onderzoekers aangewezen.
- De bestuurder informeert de melder of de vertrouwenspersoon (wanneer de melder anoniem wil blijven) schriftelijk dat een onderzoek is ingesteld en door wie het onderzoek wordt uitgevoerd.
- De bestuurder stuurt de melder of de vertrouwenspersoon (als de melder anoniem wil blijven) een afschrift van de onderzoeksopdracht, tenzij hiertegen ernstige bezwaren bestaan.
- De bestuurder informeert de personen op wie een melding betrekking heeft over de melding tenzij het onderzoeksbelang of het handhavingsbelang daardoor kunnen worden geschaad.

Het interne onderzoek

- De onderzoekers stellen de melder in de gelegenheid te worden gehoord. De onderzoekers zorgen voor een verslag, en leggen dit verslag ter goedkeuring en ondertekening voor aan de melder. De melder ontvangt het vastgestelde verslag.

³ De bestuurder wordt bij de taken in het kader van de Klokkenuidersregeling ondersteund door de adviseur organisatieontwikkeling.

- De onderzoekers kunnen ook anderen horen. De onderzoekers zorgen voor een verslag en leggen dit verslag ter goedkeuring en ondertekening voor aan de persoon die gehoord is. De persoon die gehoord is ontvangt het vastgestelde verslag.
- De onderzoekers kunnen binnen de organisatie van de werkgever alle documenten inzien en opvragen die zij voor het doen van het onderzoek redelijkerwijs nodig achten.
- De melder mag de onderzoekers alle documenten verstrekken waarvan zij/hij het redelijkerwijs nodig acht dat de onderzoekers daar in het kader van het onderzoek kennis van nemen.
- De onderzoekers stellen een concept onderzoeksrapport op en stellen de melder in de gelegenheid daar opmerkingen bij te maken, tenzij hiertegen ernstige bezwaren bestaan. De melder is tot geheimhouding van het conceptrapport verplicht.
- De onderzoekers stellen vervolgens het onderzoeksrapport vast. Zij sturen de werkgever en de melder hiervan een afschrift, tenzij hiertegen ernstige bezwaren bestaan.

Standpunt van de bestuurder

- De bestuurder informeert de melder *binnen 3 maanden* na de melding schriftelijk over het inhoudelijk standpunt over het gemelde vermoeden van een misstand of onregelmatigheid. Daarbij wordt ook aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid of gaat leiden. Het onderzoeksrapport wordt meegezonden.
- Als duidelijk wordt dat het standpunt niet binnen 3 maanden kan worden gegeven, informeert de bestuurder de melder daar schriftelijk over. Daarnaast geeft de werkgever feedback over de stappen die al zijn gezet en de procedure die de melder kan verwachten.
- Na afronding van het onderzoek beoordeelt de bestuurder of de afdeling onderzoek van de Wet Huis voor Klokkenluiders of een bevoegde autoriteit van de melding, van het onderzoeksrapport en/of van het standpunt van de bestuurder op de hoogte moet worden gebracht. Als de bestuurder de afdeling onderzoek van de Wet Huis voor Klokkenluiders of een bevoegde autoriteit op de hoogte stelt, stuurt hij de melder hiervan een afschrift/kopie.
- De bestuurder informeert de personen op wie de melding betrekking heeft op dezelfde manier als de melder, tenzij het onderzoeksbelang of het handhavingsbelang daardoor wordt geschaad.

Hoor en wederhoor

De bestuurder stelt de melder in de gelegenheid op het onderzoeksrapport en op het standpunt van de werkgever te reageren.

- Als de melder in reactie op het onderzoeksrapport of het standpunt van de werkgever onderbouwd aangeeft:
 - dat het vermoeden van een onregelmatigheid of misstand niet of niet deugdelijk is onderzocht, of
 - dat in het onderzoeksrapport of het standpunt van de werkgever sprake is van wezenlijke onjuistheden,

reageert de bestuurder hier inhoudelijk op en stelt hij zo nodig een nieuw of aanvullend onderzoek in. Voor dit nieuwe of aanvullende onderzoek gelden dezelfde regels als voor het eerste onderzoek.

- Als de bestuurder een externe instantie op de hoogte brengt of heeft gebracht, stuurt hij de reactie van de melder op het onderzoeksrapport en op het standpunt van de werkgever aan die externe instantie toe. De melder ontvangt hiervan een kopie.

Externe melding

1. Wanneer kun je een externe melding doen?

Je kunt een externe melding doen als:

- je er om wat voor redenen dan ook voor kiest om niet eerst een interne melding te doen
- je het niet eens bent met het standpunt van de bestuurder en vindt dat je melding onterecht terzijde is gelegd of onvoldoende is onderzocht
- je niet binnen drie maanden na de verzending van de ontvangstbevestiging van de melding een standpunt van de bestuurder hebt ontvangen

2. Waar kan je een externe melding doen?

Je kunt de externe melding doen bij een externe instantie die daarvoor naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt. Het hangt van het onderwerp af welke instanties je daarvoor kunt benaderen. In de bijlage van deze regeling worden deze benoemd.

In eerste instantie kun je onderzoeken bij het Huis voor Klokkenluiders welke instantie past bij het onderwerp waarover je melding wil doen: www.huisvoorklokkenluiders.nl.

3. Kan een externe melding anoniem?

Bij een externe melding kan de melder niet anoniem blijven. Dat heeft te maken met het feit dat degene die wordt aangeklaagd dan vogelvrij is en geen weerwoord kan geven. Hiermee wordt de aangeklaagde beschermd.

Vertrouwelijkheid

1. Geheimhoudingsplicht

Voor iedereen die betrokken is bij de melding van of het onderzoek naar een vermoeden van een misstand en/of informatie in strijd met EU-richtlijn geldt een geheimhoudingsplicht. Die geheimhoudingsplicht geldt voor gegevens waarvan de betrokkenen weten dat het vertrouwelijke gegevens zijn of waarvan zij redelijkerwijs moeten vermoeden dat die gegevens vertrouwelijk zijn. De geheimhoudingsplicht geldt niet als mededeling verplicht is op grond van een wettelijk voorschrift.

Vertrouwelijk zijn in elk geval:

- a. gegevens over de identiteit van de melder;
- b. gegevens van degene over wie de melding wordt gedaan of met wie die persoon in verband wordt gebracht;
- c. gegevens van in de melding genoemde derden;
- d. alle informatie die tot de hiervoor onder a, b en c genoemde gegevens herleidbaar is; en
- e. bedrijfsgeheimen in de zin van de Wet bescherming bedrijfsgeheimen.

2. Bewaren van informatie over melding en onderzoek

De bestuurder zorgt ervoor dat de informatie over de melding en het onderzoek zodanig wordt bewaard, dat deze fysiek en digitaal alleen toegankelijk is voor de personen die bij de behandeling van het onderzoek betrokken zijn.

3. Identiteit melder beschermen

De identiteit van de melder en de informatie aan de hand waarvan direct of indirect de identiteit van de melder kan worden achterhaald, wordt niet bekend gemaakt zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de melder.

4. Informatie aan melder die zijn identiteit niet wil bekend maken

Als de melder geen toestemming heeft gegeven zijn identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de persoon bij wie de melder zijn melding gedaan heeft of aan degene die de melder bijstaat. Deze persoon stuurt deze correspondentie direct door aan de melder.

5. Wanneer is bekendmaking van identiteit melder verplicht?

Als bekendmaking van de identiteit van de melder verplicht is op grond van enig wettelijk voorschrift in het kader van onderzoek door een bevoegde autoriteit of een gerechtelijke procedure, dan wordt de melder daarvan vooraf in kennis gesteld met schriftelijke opgaaf van redenen. Behalve als dit het onderzoek of de gerechtelijke procedure in gevaar zou kunnen brengen.

De identiteit van de adviseur van de melder of degene die hem bijstaat en van betrokken derden is ook vertrouwelijk. Deze wordt niet bekend gemaakt zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de melder respectievelijk de adviseur of degene die de melder bijstaat of de betrokken derden.

Bescherming tegen benadeling

1. Wat houdt de bescherming tegen benadeling in?

OIDOS zal de melder niet benadelen in verband met het melden van een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid bij OIDOS of een andere organisatie. Die bescherming geldt ook voor degene die de melder bijstaat en voor betrokken derden.

- De bestuurder zorgt ervoor dat de melder bij zijn werk op geen enkele wijze nadelige gevolgen ondervindt van de melding.
- De melder mag tijdens en na de behandeling van een melding van een vermoeden van een misstand en/of van informatie in strijd met de EU-richtlijn niet worden benadeeld, onder de voorwaarde dat hij de melding naar behoren heeft gedaan en bij de melding redelijke gronden had om aan te nemen dat de gemelde informatie in strijd met de EU-richtlijn en/of over het vermoeden van een misstand op het moment van de melding juist was.
- De melder mag tijdens en na openbaarmaking van een vermoeden van een misstand en/of van informatie in strijd met de EU-richtlijn niet worden benadeeld, onder de voorwaarde dat:
 - a. hij bij de openbaarmaking redelijke gronden had om aan te nemen dat de gemelde informatie in strijd met de EU-richtlijn en/of over het vermoeden van een misstand op het moment van de openbaarmaking juist was; en
 - b. hij voorafgaand aan de openbaarmaking een interne en externe melding heeft gedaan of direct een externe melding heeft gedaan als bedoeld in deze regeling, en hij op basis van de informatie die hij heeft gekregen over de beoordeling en/of opvolging van de melding redelijke gronden heeft om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende voortgang heeft; of
 - c. hij redelijke gronden heeft om aan te nemen dat:
 - i. de misstand of informatie in strijd met de EU-richtlijn een dreigend of reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang; of
 - ii. een risico bestaat op benadeling bij melding aan een bevoegde autoriteit of een andere bevoegde instantie; of
 - iii. het niet waarschijnlijk is dat de misstand of informatie in strijd met de EU-richtlijn doeltreffend wordt verholpen.
- Onder benadeling wordt in ieder geval verstaan het nemen van een voor de melder nadelige maatregel, zoals:
 - a. het niet aanbieden, het beëindigen of het niet verlengen van de overeenkomst;

- b. het niet omzetten van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd;
 - c. het opleggen van een disciplinaire maatregel of sanctie;
 - d. de eenzijdige wijziging van de functie, standplaats of andere arbeidsvoorwaarden;
 - e. het onthouden van salarisverhoging, incidentele beloning of andere vergoedingen;
 - f. het onthouden van promotiekansen; of
 - g. het afwijzen van een verlof- of vakantieaanvraag.
- Als de bestuurder na het doen van een melding een voor de melder nadelige maatregel neemt, motiveert de bestuurder waarom hij deze maatregel nodig acht. Ook legt hij uit waarom deze maatregel geen verband houdt met de melding.
 - De bestuurder of leidinggevende spreekt personen die zich schuldig maken aan benadeling van de melder daarop aan en kan hen een waarschuwing, een disciplinaire maatregel of een sanctie opleggen. Benadeling of onjuist behandelen is bijvoorbeeld:
 - het pesten, negeren en uitsluiten van de melder
 - het maken van ongefundeerde of buitenproportionele verwijten over het functioneren van de melder
 - het feitelijk opleggen van een onderzoeks-, spreek-, werkplek- en/of contactverbod aan de melder of collega's van de melder
 - het intimideren van de melder door te dreigen met bepaalde maatregelen of gedragingen als hij zijn melding doorzet.
 - Hetgeen in dit artikel is bepaald, geldt ook voor degene die de melder bijstaat en voor een betrokken derde.

2. Het tegengaan van benadeling en onderzoek naar benadeling

2.1 Na de melding

Degene bij wie de melder zijn melding heeft gedaan (contactpersoon), bespreekt met de melder:

- welke risico's op benadeling aanwezig zijn
- op welke wijze die risico's kunnen worden verminderd
- wat de melder kan doen als hij van mening is dat sprake is van benadeling
- welke maatregelen kunnen worden genomen om benadeling tegen te gaan

2.2 Intern en extern onderzoek naar benadeling

De melder die vindt dat sprake is van benadeling in verband met het doen van een melding van een vermoeden van een misstand, kan de bestuurder verzoeken om onderzoek te doen naar de wijze waarop er binnen de organisatie met hem wordt omgegaan. De melder kan ook de [afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders](#) verzoeken om een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop de werkgever zich ten opzichte van hem heeft gedragen naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand.

2.3 Recht op juridische bijstand

De melder, degene die hem bijstaat of een betrokken derde heeft recht op juridische bijstand wanneer hij als gevolg van de melding benadeeld wordt en aan de voorwaarden hiervoor voldoet. Dit geldt zowel tijdens als na de behandeling van de melding bij de werkgever of een bevoegde autoriteit. De kosten van juridische bijstand zijn voor rekening van de rechtszoekende.

2.4 Voor wie geldt dit het tegengaan van benadeling en het onderzoek naar benadeling? Hetgeen hierboven is bepaald, geldt ook voor degene die de melder bijstaat en voor een betrokken derde.

Publicatie, rapportage en evaluatie Regeling

1. Publicatie

De bestuurder zorgt dat deze regeling wordt gepubliceerd op het intranet en op de website van OIDOS.

2. Rapportage aan de ondernemingsraad

De bestuurder van OIDOS meldt jaarlijks bij de ondernemingsraad of er meldingen in het kader van de Regeling melden misstanden bij OIDOS zijn geweest. Alleen als er één of meerdere meldingen zijn geweest, stelt de bestuurder een rapport op.

3. Wat staat in de rapportage?

- informatie over de in het afgelopen jaar gevoerde beleid ten aanzien van het omgaan met het melden van vermoedens van misstanden en het in het komende jaar te voeren beleid op dit vlak;
- informatie over het aantal meldingen en een indicatie van de aard van de meldingen, de uitkomsten van de onderzoeken en de standpunten van de bestuurder;
- algemene informatie over eventuele ervaringen met het tegengaan van benadeling van de melder; en
- informatie over het aantal verzoeken om onderzoek naar benadeling in verband met het doen van een melding van een vermoeden van een misstand en een indicatie van de uitkomsten van de onderzoeken en de standpunten van de bestuurder.

4. Concept rapport

De bestuurder stuurt het concept van dit rapport ter bespreking aan de ondernemingsraad. Daarna wordt het in een overlegvergadering met de Ondernemingsraad besproken.

5. Standpunt ondernemingsraad

De bestuurder stelt de ondernemingsraad in de gelegenheid zijn standpunt over hoe binnen OIDOS wordt omgegaan met het melden van (vermoedens van) misstanden, over de uitvoering van deze regeling en over de rapportage kenbaar te maken.

6. Rapportage en evaluatie ter goedkeuring aan ondernemingsraad

De bestuurder draagt zorg ervoor dat het standpunt van de ondernemingsraad in de rapportage wordt verwerkt en legt vervolgens de eindrapportage ter goedkeuring aan de ondernemingsraad voor.

Bijlage: waar kun je externe melding van vermoeden van misstand doen?

Bevoegde autoriteiten zijn in elk geval:

Onder externe instantie wordt in ieder geval verstaan:

- a. de afdeling onderzoek Huis voor Klokkenluiders (www.huisvoorklokkenluiders.nl);
- b. de Autoriteit Consument en Markt (ACM) (www.acm.nl);
- c. de Autoriteit Financiële Markten (AFM) (www.afm.nl);
- d. de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) (www.autoriteitpersoonsgegevens.nl);
- e. De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) (www.dnb.nl);
- f. de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) (www.igj.nl);
- g. de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) (www.nza.nl);
- h. de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) (www.autoriteitnvs.nl).

Op de websites van de bevoegde autoriteiten staat de procedure voor het doen van een externe melding. Ook staat daar hoe de bevoegde autoriteit de melding behandelt en onderzoek verricht. Als je niet weet waar je een externe melding kunt doen, dan kan het Huis van Klokkenluiders je adviseren.